

**Lukemisen hitaus on lukivaikeuden perusongelma suomen kielessä**

Lukivaikeuksia esiintyy 2-10 prosentilla lapsista. Tyypillisiä ovat ongelmat lukusujuvuudessa.

-Lukemisen ongelmat näyttäytyvät eri kielissä eri tavalla. Tutkimus on painottunut englanninkielisille alueille. Siellä ongelmana on yleensä lukemistarkkuuden kehittyminen, koska englannin kielessä kirjainten ja äänteiden vastaavuudet ovat monimutkaisia. Suomen kielen 24 äännettä merkitään tekstiin johdonmukaisesti, mikä tekee kokoavan lukutaidon perusteiden oppimisesta helpompaa, neuropsykologian erikoispsykologi Mikko Aro Niilo Mäki Instituutista kertoo.

Mikko Aron mukaan suomalaisilla lukivaikeudet ilmenevätkin tyypillisimmillään lukemisen hitautena. Hitaat lukijat kokoavat ääntämyksen yksittäisiä kirjaimia ja äänteitä työstäen. Tämä hidastaa lukemista ja huomio kiinnittyy tekstin merkityksen sijaan yksittäisiin sanoihin. Silloin myös luetun ymmärtäminen voi jäädä heikoksi. -Kehityksen pullonkaulana on silloin siirtyminen yksittäisten kirjain-äänne – vastaavuuksien käytöstä suurempien yksiköiden, kuten tavujen ja kirjainyhdistelmien ja merkityksen tukemaan lukemiseen, Aro kertoo.

Lukusujuvuuden ongelmat on tärkeää havaita hyvissä ajoin. Lukutaidon hitaus saattaa tulla esiin vasta suhteellisen vaivattomasti sujuneen alkuopetusvaiheen jälkeen. Lukutaidon perusteiden oppiminen on voinut edetä ikätovereiden tahtiin. Jos lapsi jää lukemissujuvuudessa ikätovereitaan selvästi hitaammaksi, koulutyö alkaa usein kuormittaa liikaa ja lukeminen alkaa tuntua ikävältä. Se taas hidastaa lukutaidon kehitystä lisää ja vaikuttaa motivaatioon, Aro kuvailee.

Aron mukaan onkin tärkeää, että koulussa kiinnitetään huomiota myös lukemissujuvuuden kehitykseen. Lukusujuvuuden harjoittelun lisäksi monipuolinen motivointi lukemisharrastukseen on hyödyllistä. Ahkera lukemisharrastus sinällään edistää lukusujuvuutta.

Lisätietoja aiheesta antaa Mikko Aro, 014- 260 2906.  
Instituutin Hyvä Alku-messuista lisätietoa löytyy sivulta [hyvaalku.net](http://hyvaalku.net)

*Niilo Mäki Instituutti on oppimisvaikeuksien monitieteisen tutkimuksen ja kehittämistyön yksikkö. Sen keskeisenä toiminta-ajatuksena on lasten ja nuorten oppimisesta syrjäytymisen ehkäiseminen varhaisessa vaiheessa. Instituuttia ylläpitää Niilo Mäki Säätiö.*